

Furulyaszó

2011 január 14. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Móser Zoltán fantasztikus cikksorozata a régmúlt id?k, az elfelejtett Magyarország kincseit mutatja meg nekünk ebben a párját ritkító sorozatban, mely a Magyar Nemzet hétvégi magazinjának volt elengedhetetlen tartozéka. Utazzon velünk, ismerjük meg együtt Magyarországot.

A dunaföldvári csonka torony (nevezték öreg toronynak és török toronynak is) a Duna jobb partján, kiemelked? magaslaton, a Várhegy délkeleti pontján áll. A fontos dunai átkel?hely a Buda–Eszék hadi és kereskedelmi út védelmére épült, tehát kifejezetten katonai célra. Annak idején az ?rség lakott benne.
A torony építtet?je nem ismert. Valószín?leg a simontornyai építkezéseket követ?en, az 1510-es években emelték ezt a cseréppel fedett, sátortet?s reneszánsz lakótornyot. Azt is tudjuk, hogy 1830 körül uradalmi börtönné alakították: a torony boltozott földszintjén ezek a börtöncellák ma is láthatók. Itt a vakolatréteg feltárása után több olyan rajz, festmény került el?, amelyet a rabok készítettek. Az egyik cella falán a vakolatba bekarcolt b? bugyogós betyárok hívják fel a figyelmet a helyiség egykori rendeltetésére. Egy másikban festett ágyuk és katonák, akasztófán lógó – közben furulyázó – betyár, aki körül ördögök játszadoznak…

Bevallom, ezen az ábrázoláson már egy éve töprengek, és még évekig tehetném ezt, most mégis azt határoztam, hogy elmondom, merrefelé próbáltam ehhez a képhez magyarázatot keresni. El?ször az itt hallott legendát, amely szerint a rabok a vérükkel festették, el kellett felejtenem, de hasonló ábrázolást sehol nem találtam. Csak egy távoli, az id?s Brueghel egy különös, az élete alkonyán festett képén homályolott fel valami. Ennek oka, hogy az ikonográfia-szakért?k ennek a képnek a lényegét nem tudták máig sem megfejteni. Az 1568-as Szarka az akasztófán cím? festményr?l van szó. Itt fényben ragyogó csodálatos tájat látunk, az el?térben pedig egy akasztófát, amelyen szarka ül. De talán sokkal érdekesebb az a két-két férfiból és n?b?l álló csoport, akik táncolva a bitófa felé haladnak. Innen a kép másik címe, amely egy flamand közmondást idéz: Még az akasztófa alatt is táncol. A kortárs Abraham Ortelius úgy fogalmazott némi túlzással, hogy Brueghel m?veiben „mindig több a gondolat, mint a festészet”.
Érvényes ez erre a különös freskóra is, amely – els?sorban Brueghel hatására – engem is a közmondások felé irányított, de ide ill?t nem találtam. Amit följegyeztem, iróniában igen, de képben nem stimmel: Kinek akasztófán a helye, nem hal a Dunába. A Duna valóban ott folyik, az akasztófa is látszik, de itt ördögök mókáznak, s talán táncolnak is furulyaszóra. Könnyebb lenne a dolgunk, ha hallani lehetne a furulyaszót.

Móser Zoltán, mno.hu

Ajánló